

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/58/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724203660
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6724203660.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: A. A., nar. XX.XX.XXXX, B. A., nar. XX.XX.XXXX, C. A., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom u matky, všetky zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, deti matky D. A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/X, XXX XX G., zastúpenej JUDr. Danielou Bacíkovou, advokátkou, Advokátska kancelária Bacíková a spol., so sídlom Lazovná 45, 974 01 Banská Bystrica, a otca D. H. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. H. XXXX/XX, XXX XX G., zastúpený OKTAVCOVÁ & partners, s.r.o., so sídlom Strážska cesta 3872, 960 01 Zvolen, IČO: 54 618 487, v konaní o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/83/2024-183 zo dňa 17. decembra 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/83/2024-183 zo dňa 17. decembra 2024 v napadnutom výroku I. a v časti napadnutého výroku V., ktorým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 17P/33/2020-382 zo dňa 12.10.2021 vo výroku o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, p o t v r d z u j e .

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/83/2024-183 zo dňa 17. decembra 2024 v napadnutých výrokoch II., III., IV. a v časti výroku V., ktorým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 17P/33/2020-382 zo dňa 12.10.2021 vo výroku o určení výživného, z r u š u j e a v e c v r a c i a s ú d u prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Súd maloleté deti A., A. nar. XX.XX.XXXX, B. nar. XX.XX.XXXX a C. nar. XX. XX. XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí mesačne výživným a to na maloletú A. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 175,- EUR, na maloletú B. A., nar. XX. XX. XXXX vo výške 160,- EUR a na maloletého C. A., nar., XX.XX.XXXX vo výške 140,- EUR vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky od 11.09.2024.

III. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 11.09.2024 do splatnosti výživného za december 2024 vo výške 1.599,- EUR súd povoľuje otcovi splácať v desiatich mesačných splátkach po 159,90 EUR spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 17P/33/2020-382 zo dňa 12.10.2021 vo výroku o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti a vo výroku o určení výživného.“

2. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že matka žije na adrese E. F. X, G. v trojizbovom byte, ktorý je v jej vlastníctve. Maloleté deti majú v byte vytvorené vhodné podmienky na bývanie, trávenie voľného času, ako aj na prípravu do školy. Matka je zamestnaná ako asistentka riaditeľa v spoločnosti EUROVIA SK a.s. s mesačným príjmom cca 1.500 Eur. Matka uviedla, že pracuje aj brigádnicke, z čoho má mesačný príjem cca 230 Eur. Šetrenie pomerov bolo vykonané u otca maloletých detí na adrese I. H. XX, G.. Otec obýva trojizbový byt, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. V domácnosti otca majú maloleté deti vytvorené vhodné podmienky. Otec je zamestnaný v spoločnosti OPEZ, s.r.o. na skrátenej úvazok ako pomocný pracovník s mesačným príjmom cca 143 Eur. Z brigádnickej činnosti má otec mesačný príjem cca 300 Eur. V predmetnej správe je uvedené, že otec podal na Okresný súd Zvolen návrh vo veci výkonu rozhodnutia, nakoľko mu matka v styku s maloletými deťmi bráni, na základe čoho deti neboli v jeho domácnosti od augusta 2024. Kolízny opatrovník vykonal aj pohovor s maloletými deťmi na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Maloleté deti uviedli, že nechcú, aby pohovor s nimi bol zverejnený rodičom.

3. Okresný súd s poukazom na § 111 písm. b), c), d) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 26 zákona 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), § 36 ods. 1 Zákona o rodine, § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, § 28 ods. 2 Zákona o rodine, Čl. 5 Zákona o rodine, §43 ods. 1 Zákona o rodine, Čl. 12, bod 1. Dohovoru o právach dieťaťa, Čl. 12, bod 2. Dohovoru o právach dieťaťa, § 62 ods. 2, 4, 5 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 77 ods. 1 Zákona o rodine a vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozhodnutia. Okresný súd zo súdneho registra zistil, že súd v konaní sp. zn. 17P/33/2020 rozsudkom zo dňa 12.10.2021 (ďalej len „rozsudok“), manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol a zároveň schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Okresný súd zo súdneho registra ďalej zistil, že otec podal návrh na výkon rozhodnutia rozsudku, ktoré je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 8Em/4/2024. V predmetnej veci nebolo ku dňu rozhodovania v prejednávanej veci vydané rozhodnutie.

4. Podaným návrhom sa matka maloletých detí domáhala zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti. Maloleté deti sa od augusta 2024 nachádzajú vo výlučnej osobnej starostlivosti matky. Maloleté deti v auguste 2024 odmietli odísť k otcovi do jeho starostlivosti, nakoľko k nemu ísť nechceli. Z posudku špeciálnej pedagogičky maloletej B. D. K. I. zo dňa 26.11.2024 (č.l. 171 spisu), z posudku triednej učiteľky maloletej B. I. I. L., E. (č.l. 172 spisu) a z posudku triednej učiteľky maloletého C. I. I. D. (č.l. 173 spisu) okresnému súdu vyplynulo, že pre maloleté deti je ideálne, aby vyrastali v jednej domácnosti, nakoľko stabilné prostredie je pre maloleté deti veľmi dôležité a osožné najmä pre maloletú B.. Matka a aj maloleté deti majú aj naďalej záujem zostať v matkinej domácnosti, teda v osobnej starostlivosti matky, čo vyplýva tak z vyjadrení matky, ale aj z vyjadrení otca, a to najmä s poukazom na udalosť zo dňa 10.11.2024, kedy otec obvinil maloleté dcéry z vymazania dát z kamerových záznamov. Maloleté dcéry A. a B. boli vypočuté na polícii, v dôsledku čoho konanie otca (oznámenie udalosti na polícii) považujú za krivdu, nespravodlivosť a zlobu z otcovej strany. Okresný súd preto považoval za najvhodnejšie riešenie zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, v ktorej faktickej „starostlivosti sú už v súčasnosti, a v ktorej majú vytvorené stabilné prostredie“.

5. Matka sa podaným návrhom ďalej domáhala určenia výživného na maloletú A. vo výške 175 Eur mesačne, na maloletú B. vo výške 160 Eur mesačne a na maloletého C. vo výške 140 Eur mesačne, spolu na všetky tri deti vo výške 475 Eur mesačne od podania návrhu. Z vyjadrení otca, matky, ako správ kolízneho opatrovníka okresnému súdu nevyplýva, že by otec na výživu maloletých detí prispieval od augusta 2024, teda od kedy sú vo faktickej osobnej starostlivosti matky. Otec vo svojich podaniach a vyjadreniach uviedol, že je na skrátenej úvazok zamestnaný v spoločnosti OPEZ, s.r.o. ako pomocný pracovník s mesačným príjmom vo výške 143 Eur. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia rodinných pomerov vyplýva, že otec uviedol aj svoj ďalší príjem pochádzajúci z brigádnickej činnosti v sume 300 Eur mesačne. Z vyjadrenia otca však vyplýva, že jeho mesačné náklady ustálil na sume cca 1.500 Eur mesačne, čo je suma, ktorá značne presahuje jeho príjem.

6. Základnou zásadou pre stanovenie výšky výživného u povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia než životná úroveň druhého rodiča, možno zaviazat' povinného rodiča i na plnenie všetkých preukázateľných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom sa vychádza z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosiahne v čase vyhlásenia rozhodnutia.

Tento však treba modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti, ako sú fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky a podobne. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí, pracovných skúseností a podobne. Na strane druhej základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Výška mesačných nákladov na dieťa predstavuje vyčíslenie pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb, pričom medzi základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogeria, zdravotná starostlivosť, prípadne školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14CoP/26/2021-403 zo dňa 28.09.2021).

7. Okresný súd v danom prípade pri určovaní výšky výživného na maloleté deti skúmal možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča - otca, vychádzal z potencionálneho príjmu otca v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine, a to vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav a najmä s poukazom na jeho dosiahnuté vzdelanie (otec je absolventom vysokej školy II. stupňa). Z ponúk práce predložených matkou nachádzajúcich sa v súdnom spise na č.l. 164 – 169 je priemerná hrubá mzda, ktorú otec môže potencionálne dosiahnuť cca 1.900 Eur mesačne. Taktiež okresný súd vychádzal z mesačných nákladov maloletých detí a aj z tej skutočnosti, že maloletým deťom zabezpečuje osobný výkon starostlivosti výlučne matka, a to od augusta 2024. Ako bolo vyššie uvedené, mesačný príjem otca je 443 Eur, avšak podľa okresného súdu je povinnosťou otca nájsť si zamestnanie s primeraným príjmom, z ktorého je schopný platiť výživné na maloleté deti v stanovenej výške. Od augusta 2024 sa otec podieľal len na úhrade školských pomôcok a iných poplatkov spojených s povinnou školskou dochádzkou pri nástupe maloletých detí do školy. Maloleté deti žijú v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá má vyššiu životnú úroveň ako otec, avšak to neznamená, že otec sa bude na výžive maloletých detí podieľať len symbolickou sumou. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine okresný súd priznal zameškané výživné odo dňa podania návrhu 12.09.2024 do rozhodnutia spolu v sume 1.599 Eur, nakoľko si otec vyživovaciu povinnosť neplnil vôbec, a ktorú mu súd povolil splácať v 10 mesačných splátkach (1 splátka v sume 159,90 Eur) spolu s bežným výživným. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu účastníkovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec podľa § 355 ods. 1 CSP z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) písm. g), písm. h) CSP. Podľa otca je rozsudok okresného súdu založený na nepodložených tvrdeniach matky, na nedostatočne vykonanom dokazovaní vo veci a neúplne zistenom skutkovom stave, ktorý nepostačuje na vydanie napádaného rozsudku. Okresný súd svoje rozhodnutie založil na argumentácii a dôvodoch uvádzaných v bodoch 10. a 11. odôvodnenia napádaného rozsudku. S rozsudkom, čo do dôvodov na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, a čo do určenia výšky výživného nesúhlasil a tvrdil, že takéto závery nevyplývajú ani z vykonaného dokazovania. Okresný súd iba formálne poukázal a opísal, na aké okolnosti prihliadal pri určovaní výživného – napr. na jeho zdravotný stav, ktorý však vôbec nepreveroval a tento nevyplýva ani zo spisu. Okresný súd mal a mohol relevantne preveriť skutočnosti, zistiť jeho zdravotný stav a dospel by k záveru, že bol dlhodobo práceneschopný, mal úraz mimo zamestnania. Preto vyjadrenie súdu, že „...vychádzal z potencionálneho príjmu otca v zmysle § 75 ods. 1 ZoR, a to vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav a najmä s poukazom na jeho dosiahnuté vzdelanie...“ považuje za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Počnúc dňom 08.01.2025 nastúpil do zamestnania ako učiteľ na SOS služieb I. E. M. N., kde bol na základe vzdelania a predošlého zamestnania zaradený do platovej triedy č. 6. Bol prijatý ako pedagogický zamestnanec s podmienkou do 3 rokov absolvovať pedagogické minimum. Má teda reálny príjem.

9. V odvolaní otec uviedol, že okresnému súdu vytyka nečinnosť z pohľadu širších okolností prípadu, keď okresný súd nerešpektoval celkové dianie, v prípade nekonal vo veci sp.zn. 8Em 4/2024, v ktorej nie je rozhodnuté, tiež prvostupňový súd nepripojil podklady zadovážené do spisu na OO PZ Zvolen a uspokojil sa iba s písomným vyjadrením právnej zástupkyne matky zo dňa 05.12.2024 o týchto udalostiach, ktoré ako „neprijemnú situáciu“ a „krivé obvinenie“ zo strany otca, v dôsledku čoho konanie otca (oznámenie udalosti na polícii) považujú (pozn. dcéry) za krivdu, nespravodlivosť a zlobu z otcovej strany a s vyjadreniami triednych učiteľiek že „pre maloleté deti je ideálne, aby vyrastali v jednej domácnosti, nakoľko stabilné prostredie je pre maloleté deti veľmi dôležité a osožné najmä pre maloletú B...“, ktoré skutočnosti okresný súd nekriticky prevzal ako dôvod na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, bez hlbšieho skúmania podmienok odôvodňujúcich takéto rozhodnutie. Názor triednej učiteľky nie je spôsobilý založiť relevantnosť rozhodnutia okresného súdu v otázke

starostlivosti a zverenia maloletých detí do starostlivosti tomu ktorému rodičovi alebo obom. Okresný súd v tomto smere mal vykonať znalecké dokazovanie, a to aj vzhľadom na protichodné vyjadrenia rodičov maloletých detí o schopnosti možnostiach a predpokladoch výchovy maloletých detí a najmä vzhľadom na to, že trvá na správnosti rozsudku, čo do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Tu videl zaujatosť súdu v plnej miere v neprospech otca a neriešenie a posudzovanie vecí komplexne (okresný súd neprihliadal na ním podané sťažnosti aj vo veci výkonu rozhodnutia).

10. Otec v odvolaní uviedol, že so záverom okresného súdu v napadnutom rozsudku nesúhlasí, svoje vyjadrenie už popísal v priebehu konania a nikomu nepotvrdil, že okrem príjmu 143 Eur od spoločnosti OPEZ s.r.o. má každý mesiac ďalšiu sumu vo výške 300 Eur. Pracovníci z ÚPSVaR nekonali vo veci jeho podania vyše 90 dní a vec nevyriešili, pri ich návšteve povedal, že si vie, ak je príležitosť, privyrobiť 200 - 300 Eur za mesiac, práca mimo a po stavbách nie je vždy taká, ako si všetci predstavujú. V čase návštevy pracovníčok z úradu práce im tiež povedal, že má úraz ramena a na PN nemohol ísť kvôli menším prácam, ktorými si privyrábal. Ortopéd ani obvodný lekár mu neradili ďalej manuálne pracovať, nakoľko má posunuté platničky, kalcifikát v pravom ramene, opuch pravej ruky. Na každú ponuku práce inzerovanú na webových stránkach, najmä profesia.sk reagoval s negatívnym výsledkom (kvôli veku alebo obsadenosti pracovného miesta). Aj listinné podklady doložené do spisu zo strany matky v tomto smere poukazovali na prácu, ktorá už bola obsadená a nereálna pre výkon. Ostatné ponuky práce boli mimo G. a všetky sa nachádzali prevažne s miestom výkonu práce v Bratislave. Príjem a samotné výdavky na dochádzku, či prenájmy bytu - ubytovanie by boli vyššie, ako sa uvažuje v napádanom rozsudku, z ktorého sa určovalo výživné pre maloleté deti. Okresný súd rozhodol predčasne, nesprávne na neúplne zistenom skutkovom stave, navrhol súdu, aby napádaný rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie prvostupňovému súdu.

11. Odvolanie doplnil otec podaním na č.l. 201 spisu. Dňa 07.12.2024 (sobota) mu boli doručené podklady od právneho zástupcu I. O. P. k sp. zn. 8P/183/2024-161, ktoré boli písomne doložené do spisu protistranou. Videl priestor na vyjadrenie sa k spisovým podkladom od protistrany p. D. A. A. a písomne odpovedal právnej zástupkyňi dňa 09.12.2024, ktorú informoval o dianí, hľadani si práce a nástupu na skúšku do novej spoločnosti. Otec vidí „zaujatosť sudcu F. E. B.. Sudca spája prípad a od podania v 9 mesiaci tohto roka v žiadnej veci nekonal v prospech otca, kde matka neustále robí zle, skúma, kde som, čo robím ba preveruje moje financie.“ Chce zohľadniť marenie výkonu súdu i výkonu ÚPSVaR vo Zvolene od počiatku (01.08.2024), kde mu matka deti D. A. A. zamedzovala svojím správaním a konaním styk s deťmi v zmysle platného rozsudku č.k. 17P/33/2022-382, „opis diania“ v dňoch 01.08.2024, 03.09.2024, 17.09.2024. V dňoch 03.09. a 17.09. po neodovzdaní detí do striedavej starostlivosti šiel podať trestné oznámenie o porušení rozsudku ex manželkou na PZ SR. V dňoch 02.08. a 04.09. podal podnet na ÚPSVaR vo Zvolene. Reakcia detí pri preberaní bola bezproblémová, bez plaču a emócií, ale došlo k porušeniu nariadenia súdu, pretože F. E. B. poučil matku maloletých detí, aby sa obnovil stav s otcom. Žiadal okresný súd o určenie výkonu rozhodnutia súdu na „základe opakovaného nedodržiavania styku maloletých detí s otcom podľa rozhodnutia súdu č. 8P/183/2024 a starého, platného spisu č. 17P 33/2020-382.“

12. Otec vo svojom podaní ďalej žiadal okamžité riešenie daného stavu, keď matka neposlúchla sudcu a odovzdala mu „...choré dieťa menom A. A. a práve toto dieťa dokázalo napáchať škodu doteraz nezistenú v mojom vlastnom byte. Dieťa včera chcela ospravedlniť z neprítomnosti v škole z chorobnosti ale škola zamietla ospravedlnenku rodiča (matky deti D. A. A.). Ku kontrole kamerového záznamu som pristúpil na základe zaslaných podkladov právnej zástupkyne, kde som zo záznamu nenašiel:

- Záznam z bytu maloletých detí v čase venovanom synovi C.
- Chýba záznam, kde C. útočí slovné i fyzicky na B. a to svedčí o šikane maloletého C. čo prízvukoval samotný sudca.
- Chýba záznam z odchodu detí, kde najstaršia dcéra pobalená zavelila, že ideme k mame a syn C. i B. sa ešte chceli hrať a dopozerať film. Smutný sa obliekali a odchádzali. Na základe jednaní z dňa 6.11.2024 mimo záznam som bol ja otec maloletých detí a matka maloletých detí vyzvaná, aby sme deti neinformovali o dianí sa na súde, matka detí dostala nariadenie, aby deti pripravila otcovi ale to čo sa udialo:
- Presne časy styku s otcom deti mne povedali, nie je im
- Útočenie C. na dcéru B., záznam nie je k dispozícii v kamerovom archíve
- Odchod chorej dcéry A. zavelila a záznam nie je k dispozícii v kamerovom archíve
- Matka mi dňa 12.11.2024 v čase 11:32 hod. nezdvihla telefón a ani doteraz ma nekontaktovala. Na základe zistených nekalých vecí vo večerných hodinách, chýbanie kamerových záznamov počas prítomnosti detí v byte, súdom stanovené rozhodnutie som v dnešný deň 12.11.2024 kontroloval kamerový záznam a stratu záznamu som oznámil OO PZ SR Zvolen a spísal oznam, ktorý prikladám ako

prílohu. Nakoľko mi zápisnica nebola poskytnutá je v šetrení pod číslom ORPZ-ZV-OPP3-317.24/1967“. Podľa uvedenia otca je vidieť nezaujem sudcu v danom prípade, keď nereagoval na ním zaslaný predbežný návrh. „Tu je názorne zviditeľnenie úmyslu matky cez deti škodiť otcovi. Deti ja; neviním sú mojim pokladom a chcem im ísť vzorom k pravde a spravodlivosti. Pravda a spravodlivosť je vo G. utláčaná a moje občianske práva sa neviem domôcť už veru nikde od rozvodu.“ Nakoľko rok 2024 bol chabý na prácu a viac času bol doma a ex manželka mu nedávala deti, tak si začal intenzívne hľadať prácu, aby mohol byť pripravený a zodpovedný pre výchovu deti. Najväčší záujem o pracovné miesta nachádza na východnom Slovensku, aj keď za minimálnu cenu zárobku. Preto nechápe rozhodnutie sudcu, ktorý konal a rozhodol v zmysle vyjadrenia sa matky maloletých deti. Na základe min. 25 pohovoroch sa pýtal buď majiteľa alebo zodpovedného pracovníka o náplni práce. Nikde nedostal adekvátne vyjadrenia ba ani náznak zlepšenia. Zobrať prácu, pri ktorej nie je presne stanovaná náplň, nuž toto nie je o práci, ale nevíli byť v práci, keď nevíete, čo máte robiť. „Od 7.1.2025 som predbežne dohodnutý nastúpiť ako učiteľ odborných predmetov na Strednú školu I. E. v N., kde som podal žiadosť a bol na pohovore u riaditeľky.“ K daniu sa na súde dňa 17.12.2024 uviedol, že okresný súd v danej veci nekonal a neriešil podstatu skutkov menovanej D. A. A. a prehlásil, že nestiahne podaný návrh. Z pojednávania bolo všetkým prítomným jasné, že sudca rezignoval a všetko protistrane, čo žiadali hneď splnil. Okresný súd vo Zvolene nezohľadnil možný znalecký posudok detí, prečo odmietajú otca. Tu už teraz môže definitívne podať žalobu za úmyselné ovplyvnenie sudcu protistranou. Vyhýbaním sa rozhodnutiu, či pracovnej nasadenosti Okresného sudu vo Zvolene, dochádza už k druhému zamietavému stanovisku OKR PZ vo Zvolene z nečinnosti súdu. Žiadal Krajský súd v Žiline, aby zmapoval kroky konania, diania Okresného súdu vo Zvolene, nečinnosť ÚPSVaR, prečo nezačal konať a riešiť deti po psychickej stránke. V danej veci neodovzdania deti na základe vyjadrenia sa deti, že nechcú ísť k otcovi, sarkastické, ironické úsmevy deti ho uisťujú o tlaku matky na maloleté deti. Návrh matky na osvojenie si deti je tlakom na otca po vysporiadaní sa BSM a uhradení jej sumy 52.000 Eur koncom júla minulého roku 2024. Kým fungovala striedavá starostlivosť a deti chodili k nemu od matky, boli ovplyvnené matkou a trvalo im to min. 2 dni. Po druhom dni sa s deťmi dalo porozprávať o všetkom. Dňa 06.11.2024 bolo matke detí nariadené, aby obnovili styk s otcom, ale ich činy na krátky čas neobnovia styk otca s deťmi, skôr znechutia, čo sa mu aj stalo po ich odchode a prezeraní si záznamov z kamery. „Zo zaslanej zápisnice z pojednávania 17.12.2024 nie sú v zápise uvedení:

* 3 ľudia (asi súdny koncipienti),

* chýba záznam po rozhodnutí ako sa rozhodol sudca, ohľadne financií

* chýba záznam z čoho súd čerpal a stanovil výšku prídavku na deti,....“. „Tu vnímam, že Okresný súd vo Zvolene je zaujatý a domnievam sa, za totálne zlyhanie vo vyšetrovaní. Procesné chyby v konaní súdu a mnou podaných trestných oznámení o porušovaní súdom stanovenej a rodičovskej udobrenej dohody o striedavej starostlivosti o maloleté deti. Nekonanie súdu min. 60 dní? Toto sme, kde zažili?“ Úmyselne odďaľovanie a marenie styku otca s maloletými deťmi. Na základe víkendových incidentov v školstve na východe viní okresný súd, že nerešpektuje pripomienky a práva otca k deťom najmä k maloletému synovi C., ktorý napĺňa praktiky matky a sklony k agresivite, nenávisti. Jeho správanie sa voči súrodencom je vidieť už teraz v detstve. Odvolateľ vzniesol nespokojnosť s rozhodnutím Okresného súdu vo Zvolene. 13. K doručeným podaniam otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhla, aby ho odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Návrh otca na zisťovanie zdravotného stavu a návrh na vykonanie znaleckého dokazovania, otec pred súdom prvej inštancie nenavrhol, nepredložil v tomto smere žiadny právne relevantný dôkaz. V odvolaní len poukázal nato, že v minulosti mal zdravotné problémy v súvislosti s úrazom, avšak ani v rámci odvolania takýto dôkaz nepredložil. Ak otec tvrdí, že nemohol ísť na PN, pretože si aj pri úraze potreboval „privyrobit“, znamená to, že otec zrejme aj v minulosti pracoval nad rámec svojho legálneho zamestnania tak, aby nebolo možné riadnym spôsobom zistiť jeho legálny zárobok. Súd prvej inštancie postupoval správne a v súlade so zákonom, keď pri rozhodovaní vo veci vychádzal zo stavu, aký bol v čase rozhodovania. Vykonanie znaleckého dokazovania, ktorého sa otec zrejme domáha v rámci odvolacieho konania pričom nešpecifikuje, čo by malo byť jeho predmetom, je dôkazom nadbytočným s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, ako aj s ohľadom na jednoznačný postoj maloletých detí, ktorý vyjadrili pred úradom kurately. Otec v odvolaní opätovne poukázal na to, že deti pod jej vplyvom odmietajú k nemu ísť, že ona mala deti nahovoriť, aby údajne v jeho byte vypli kamerový systém, ktorým deti nahrával, čo rozhodne namietá. Deti v tejto veci boli vypočuté na polícii a akýkoľvek zásah do kamerového systému v byte otca odmietli. Skôr je zarážajúce, že otec si maloleté deti počas ich pobytu u neho nahráva na kamerový záznam, čím zasahuje do ich osobnej slobody. Tým, že deti museli ísť vypovedať na políciu, ako aj tým, že otec opätovne privolať políciu, keď odmietli k nemu odísť, spôsobuje deťom stres a rozhodne tým nepomáha zlepšeniu ich vzájomného vzťahu. Je si plne vedomá toho, že otec má právo na styk so

svojimi maloletými deťmi. Deti vždy pripravila na pobyt u otca. Deti však samé začali otca odmietiť, čo vyústilo do situácie, že k otcovi odmietli odísť. Otec mal deti v striedavej starostlivosti dva roky, mohol si s deťmi vybudovať krásny vzťah, žiaľ, nestalo sa tak a dnes deti z dôvodu otcovho správania voči nim, otca odmietajú. Na prvom pojednávaní sa dohodli, že v záujme predovšetkým maloletých detí sa otec bude s deťmi stretávať len počas soboty. Až následne po pojednávaní otec oznámil, že hneď prvú sobotu sa styk nemôže podľa dohody realizovať, pretože on je na zabiľáčke mimo G.. Dohodnutý bol náhradný termín v nedeľu 10.11.2024, po ktorom však otec deti obvinil z manipulácie s kamerovým systémom a následne, na základe jeho rozhodnutia a oznámenia, že sa s deťmi nebude stretávať, sa s deťmi nestretával a styk otca s deťmi sa nerealizoval. Otec sa o deti nezaujímal, od augusta minulého roka doteraz na deti neplatí žiadne výživné a nepodieľa sa žiadnym spôsobom na ich výžive. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj pri určení výšky výživného, ktorým je otec povinný prispievať na výživu maloletých detí, pričom vychádzal v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine z potencionálneho príjmu otca. Náklady na bývanie, splácanie hypotéky, energie, stravu, dopravu a iné, ktoré otec prezentoval v prvostupňovom konaní, že uhrádza, sú vyššie, ako bol jeho legálny príjem a súdom určené výživné zohľadňuje vek, zdravotný stav, vysokoškolské vzdelanie, prax otca, zodpovedá schopnostiam a možnostiam otca a takto určené výživné zodpovedá aj odôvodneným potrebám maloletých detí. V tejto súvislosti poukázal za súdnu prax a judikatúru v obdobných veciach. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/513/2012 zo dňa 28.06.2013, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/329/2014 zo dňa 27.02.2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/334/2016 zo dňa 31.03.2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11CoP/201/2017 zo dňa 17.01.2018, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoP/79/2019 zo dňa 31.03.2020, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/1/2023 zo dňa 31.01.2023, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/33/2022 zo dňa 02.02.2023. Súd prvej inštancie podľa matky rozhodol v súlade s vykonaným dokazovaním, zobral do úvahy názor maloletých detí a rozhodol v najlepšom záujme maloletých detí. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

14. Vo svojom rozsiahlom vyjadrení na č.l. 264 a nasl. spisu, na ktoré odvolací súd v celom obsahovom znení odkazuje na tomto mieste, otec uviedol, že vznáša hlboké znepokojenie z tvrdení matky. Od 01.08., kedy si mal prevziať deti, mu matka deti nedala, ba ešte jej mama všetko nahrávala. Otázne je, kde je potom nahrávka, ako sa choval pred ňou a pred deťmi. Okresný súd vo Zvolene nevyriešil od 9. mesiaca roku 2024 výkon rozhodnutia. „Tým, že Okresný súd vo Zvolene prostredníctvom sudcu úmyselne od 9/2024 nekonal na podnet trestných oznámení na matku D. A. A., v danej veci v plnej miere emócií a spájania prípadov zlyhal. Zápisnica z pojednávania nie je kompletná,

- neobsahuje mena 3 mlado vyzerajúcich (študentov, koncipientov)

- Chýba záznam o odvolaní sa otca, čo som pred súdom uviedol

- Čas zaslania zápisnice OS Zvolen nedodrжал. Zmenu rozsudku a celého konania dňa 17.12.2024 neakceptujem. Som a budem naďalej otcom 3 maloletých detí, ktoré matka intriguje voči mne otcovi detí.“ Dňa 08.01.2025 nastúpil do nového zamestnania. Okresný súd nekonal správne ba ani tvrdenia matky maloletých detí o určení dňa soboty ako dňa styku s otcom. Vykonanie znaleckého posudku žiadal od samého začiatku. „Už pri rozvoze v znaleckom dokazovaní bolo matke maloletých detí znalkyňou vytknuté min. 5 bodov. Čo sa týka kamerového záznamu, ten sa po 7 dňoch premazáva, prečo v ten deň nie je záznam v čase o pobyte deti v byte? SD karta z incidentu je odložená. Dôvod kamerového záznamu sú neustále krádeže v byte, bitky detí medzi sebou,... a podobné záležitosti (ako ostrihané gombíky na košeliach, prepichnuté všetky nové tepláky)“. Zdravotný stav si okresný súd vôbec pred rozhodnutím nepreveril, ale v rozsudku ho považuje za zdravého. Možnosť zistiť zdravotný stav je na ortopédii v nemocnici, prípadne u obvodnej lekárky I. B. alebo u bývalého zamestnávateľa p. Q.. Keďže v decembri pracoval len 8 dní a nebola práca do konca roka, tak dal k 31.12.2024 výpoveď. „Keďže súdne prieťahy si vyžadujú dlhší čas kým sa ľady pohnú i mne práca v Levoči skončí.... toľko k môjmu vyjadreniu sa k vyjadreniu matky. Vyživovaciu povinnosť som si plnil do konca októbra 2024 aj napriek neprítomnosti detí. Deti mali zaplatene stravu, ZRPS, poplatky za triedny fond, knihy,...To čo tvrdí protistrana i súd dodnes nevyriešil je zistenie prečo deti nechcú ísť k otcovi.“

15. V doplnení odvolania na č.l. 281 spisu uviedol, že od mesiaca 5/2023 nastúpil do zamestnania ako pomocný elektrikár v spoločnosti OPEZ s.r.o., kde mal týždenne 10-hodinovú prácu, na základe požiadaviek a zdravotného stavu. Príjmy v tom čase boli 143 Eur. Výdavky v tom čase boli: úver za vyplatenie BSM ex manželke 263,04 Eur mesačne, nájomne byt 150 Eur, elektrina

35 Eur, internet 14,55 Eur, telefón cca do 25 Eur O2 operátor, prechod na 4KA operátor – na živobytie mu nezostávalo nič. Situáciu pokrýval z kúpnej ceny za predaj majetku - garáž, ktorú predal, aby mal za čo žiť. Z utŕženej kúpnej ceny zaplatil aj exekvované výživné i trovy, ktoré neboli správne vypočítané pretože samotná výška výživného, ktorá bola vymáhaná exekučne, tiež nezodpovedala správnej výške výživného i trov za služby, podľa platného zákona. Tiež si intenzívne hľadal zamestnanie, čo je overiteľná skutočnosť, ale vzhľadom na jeho vek ho nikto zamestnať nechcel. Aktuálne zamestnanie má mimo G., v N. ako suplujúci učiteľ odborných predmetov od januára 2025. Má príjem netto od 2/2025 vo výške 758,81 Eur, v 3/2025 vo výške 957,78 Eur, v 4/2025 vo výške 949,78 Eur a výdavky: úver 263,04 Eur, nájomné ZV 150 Eur, elektrina 35 Eur, internet 14,55 Eur, telefón ORANGE 35 Eur, nájomné Levoča 400 Eur. „Výživné uložené mu napádaným rozsudkom vo výške spolu 475 Eur je potom neprimerane vysoké vzhľadom na jeho skutočné životné okolnosti a dosahovaný príjem a tiež vzhľadom na odôvodnené potreby maloletých detí potom súdom priznané výživné nie je preskúmateľné, nakoľko okresný súd tieto nevyhnutné náklady a ich výšku vôbec neuvádza. Čo sa týka výroku o povolení splácania zameškaného výživného od 12.09. do rozhodnutia súdu, suma zameškaného výživného nie je vypočítaná podľa môjho názoru správne a z odôvodnenia rozsudku ani nevyplýva, ako súd k danej sume dospel. Vzhľadom na uvedené zdvorilo žiadam senát odvolacieho súdu, aby v prípade ak dospeje k záveru o správnosti rozhodnutia súdu vo výroku I. o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, zrušil výrok II a III rozsudku a rozhodol o primeranom výživnom resp. prikázal súdu prvého stupňa aby vo veci znovu konal a rozhodol.“

16. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že v celom rozsahu zotrváva na svojich tvrdeniach uvedených v konaní pred súdom prvej inštancie a ako i v odvolacom konaní. Odvolaním napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhla, aby ho odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny. Od augusta minulého roka si otec neplnil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, neposkytoval im žiadne výživné, a to napriek tomu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o výživnom nadobudlo vykonateľnosť, nedal im žiadne darčeky na Vianoce, meniny, narodeniny, od novembra sa s deťmi nestretol, nekomunikoval s nimi, podala návrh na exekúciu na vymoženie bežného výživného a zameškané výživné (pretože si otec nespínil, čo mu uložil vykonateľný rozsudok, stratil výhodu splátok zameškaného výživného a dlh sa stal splatným v celosti). Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko upomínacieho a exekučného konania vydal poverenie na vykonanie exekúcie dňa 06.03.2025 pod sp. zn. 77 Ek/538/2025. Exekučné konanie sa vedie na Exekútorskom úrade Banská Bystrica I. F. Q. – súdny exekútor sp.zn.367 EX201/25. Súdny exekútor jej poukázal platby výživného nasledovne: „Dňa 27.3.2025 mi bolo vyplatené zameškané výživné na maloletého C. vo výške 933,33 €, na maloletú B. vo výške 1.066,64 €, na maloletú A. vo výške 1.166,68 €; Dňa 27.3.2025 mi poukázal platby bežného výživného na mesiac apríl 2025 : na maloletého C. vo výške 140,- €, na maloletú B. vo výške 160,- €, na maloletú A. vo výške 175,-€; Dňa 17.04.2025 mi poukázal platby bežného výživného na mesiac máj 2025 : na maloletého C. vo výške 140,- €, na maloletú B. vo výške 160,- €, na maloletú A. vo výške 175,- €; Dňa 19.05.2025 mi poukázal platby bežného výživného na mesiac jún 2025 : na maloletého C. vo výške 140,- €, na maloletú B. vo výške 160,- €, na maloletú A. vo výške 175,-€. Platby zameškaného výživného a bežného výživného poukázané exekútorom som použila pre potreby maloletých detí“. Otec v doplňujúcom odvolaní tvrdí, že na to, aby mohol zaplatiť exekútorovi výživné, musel predať garáž. Toto tvrdenie otca je nepravdivé, pretože z verejne dostupných údajov v katastri nehnuteľností vyplýva, že otec bol ku dňu 19.05.2025 výlučným vlastníkom nielen bytu v kat. úz. G. zapísaných na LV č.XXXX, ale aj garáže na LV č. XXXX. Otec presťahoval zo G. do N., kde sa zamestnal a prenajal byt údajne za 400 Eur mesačne, je možné dôvodne očakávať, že byt a garáž nachádzajúce sa vo G., ktoré neužíva a odsťahoval sa do N., môže prenajať a získať tak ďalší príjem. Rovnako otec zabudol uviesť, že vykonáva správcu v spoločenstve vlastníkov bytov vo vzťahu k bytu vo G., z ktorej funkcie by mal mať príjem. Pokiaľ sa ho otec dobrovoľne zriekol, je to jeho právo, avšak táto skutočnosť nemôže byť zohľadnená v neprospech detí. Otec v doplňujúcom odvolaní uvádza, že ani potom, ako sa zamestnal u nového zamestnávateľa nedosahuje taký príjem, aby deťom mohol platiť výživné tak, ako to určil súd prvej inštancie. Matka zotrvala na tom, že je v schopnostiach a možnostiach otca zamestnať sa a dosahovať potrebný príjem, a to aj s ohľadom na súčasnú ponuku pracovných miest.

17. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP, § 62 CMP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok,

ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie bolo podané čiastočne dôvodne.

18. Krajský súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ išlo o odvolanie odvolateľa a v ňom tvrdených skutočnostiach, tak na rozhodnutie krajského súdu ako súdu odvolacieho v zmysle podaného odvolania nebolo potrebné k uvádzaným skutočnostiam nariadiť pojednávanie, pretože bolo postačujúce, aby bolo odvolacím súdom rozhodnuté na základe celého obsahu spisového materiálu a v ňom doložených listín. Odvolateľ nevzniesol žiaden presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných podaní po rozhodnutí okresným súdom by mohla zaručiť spravodlivé konanie (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2002 č. 64336/01 vo veci Lino Carlos Varela Assalino proti Portugalsku; rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/218/2009, sp.zn. 3Cdo/51/2011, sp.zn. 3Cdo/186/2012, sp.zn. 7Cdo/56/2011).

19. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu bol prieskum postupu a rozhodnutia prvoinštančného súdu vo všetkých jeho výrokoch. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že rozsudok v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky je správny, súd prvej inštancie zistil skutočný stav vecí, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie v tejto časti náležite, logicky aj dostatočne presvedčivo zdôvodnil. Odvolací súd sa preto, pokiaľ ide o výrok I., a tomu zodpovedajúca časť výroku V. napadnutého rozsudku, v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku (pokiaľ ide o výrok I, a tomu zodpovedajúca časť výroku V. napadnutého rozsudku) a v podrobnostiach na ne odkazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti tohto rozhodnutia a vzhľadom na odvolacie námietky otca maloletých sa žiada doplniť nasledovné:

20. V zmysle Všeobecného komentára je nesporné, že najlepší záujem dieťaťa je pojem veľmi pružný, ktorý musí byť skúmaný individuálne, vždy v konkrétnej situácii bez aplikácie predsudkov a neoverených predpokladov. Záver o tom, čo je pre konkrétne dieťa jeho najlepším záujmom, musí vychádzať zo zistených okolností a musí sa uskutočniť tak, aby v plnej miere rešpektovalo všetky práva zakotvené v Dohovore o právach dieťaťa a jeho Opčných protokoloch.

21. Pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, súd dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati.

22. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Predpokladá sa, že rodičia svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon zasahuje do úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu rodičov a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takáto dohoda nie je možná.

23. Po vykonaní odvolacieho prieskumu odvolací súd uvádza, že treba súhlasiť so záverom prvoinštančného súdu, že doterajšia úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, v zmysle ktorej boli deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, je vzhľadom k zmeneným pomeroch, pretože zmena pomerov, ktorá nastala od roku 2021, kedy súd zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti, pričom striedanie bolo realizované v intervaloch 5 dní otec a 9 dní matka, zároveň bol upravený styk obidvoch rodičov počas sviatkov a prázdnin, už neudržateľná. Počas trvania striedavej starostlivosti sa otec zaviazal platiť na maloleté deti stravné a školné, ostatné náklady spojené s maloletými deťmi sa rodičia dohodli, že budú hradiť na polovicu, spočíva predovšetkým v zmenenom postoji detí k takejto forme starostlivosti, ktorá sa síce istú dobu realizovala, ale neosvedčila sa, pretože maloleté deti postupne začali pociťovať záťaž zo striedania a intenzívnejšie vnímať určité nedostatky ohľadom priebehu otcovej starostlivosti, až požiadali matku o zmenu starostlivosti. Za významný faktor treba tiež považovať skutočnosť, že od vyhrotenia situácie vo vzájomných vzťahoch sa striedavá starostlivosť nerealizuje a maloleté deti ju odmietajú a od augusta 2024 sa nachádzajú vo výlučnej osobnej starostlivosti matky. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že počas minulého školského roku maloleté deti apelovali na matku, že k otcovi chodiť nechcú, maloletý C. plakal, vzpíeral sa, utekal a skrýval sa, keď otec zazvonil a prišiel po maloleté deti. Situácia sa teda vyhrotila počas letných prázdnin, kedy otec v čase, keď mal maloleté deti v osobnej starostlivosti, odviezol ich k svojim rodičom do R. (okr. M. O. S.), deťom zobral mobilné telefóny a odišiel s tým, že za maloletými príde

cez víkend, keď nebude v práci. Otec maloleté deti nechal u svojich rodičov na dva týždne, maloletým sa nevenoval a podľa detí sa o ne nezaujímal. Otec počas týchto dvoch týždňov navštívil maloleté deti len na jeden deň, a to dňa 08.07.2024. Dňa 01.08.2024 o 18.00 hod. mali maloleté deti ísť na styk ku otcovi, avšak, keď otec prišiel, maloleté deti mu povedali, že k nemu nepôjdu. Otec privolať policajnú hliadku. Policajt prišiel do matkinho bytu, rozprával sa s maloletými deťmi, ktoré mu uviedli, že k otcovi ísť nechcú. Maloletá A. uviedla, že sa otca bojí, maloletý C. uviedol, že nechce ísť k otcovi preto, lebo ho otec bije, keď nechce jesť a maloletá B. uviedla, že je vystrašená a tiež tam nechce ísť. Keďže maloleté deti k otcovi nechceli ísť, policajt odišiel, otec odišiel tiež a za celé dva týždne sa o maloleté deti nezaujímal. Situácia sa opakovala aj dňa 03.09.2024, kedy maloleté deti opäť odmietli odísť k otcovi, otec opäť zavolať hliadku polície. Policajt už za maloletými deťmi neprišiel, čím ich ušetril stresu, avšak otec podal na matku trestné oznámenie, na základe ktorého bola matka predvolaná na výsluch. Otec realizoval styk s maloletými deťmi dňa 10.11.2024 v nedeľu v čase od 14:00 hod. do 16:10 hod., kedy maloleté deti po ukončení styku odovzdal matke. Vznikla nepríjemná situácia, otec obvinil maloleté deti a aj matku, že počas pobytu detí v jeho domácnosti mali vypnúť kamerový systém, ktorý zaznamenáva pohyb a dcéry mali údajne na pokyn matky zobrať nejaké veci a podal na políciu trestné oznámenie a prostredníctvom svojej právnej zástupkyne informoval matku, že sa viac do pojednávania s deťmi nechce a nebude stretávať a nemieni dodržiavať rodičovskú dohodu. Matka spolu s maloletými dcérami bola podrobená výsluchu na polícii, čo maloleté dcéry veľmi zle znášali, obvinenie otca považujú za veľkú krivdu. Od uvedeného termínu otec maloleté deti neprišiel prevziať, nijako sa o ne nezaujímal.

24. Otec v odvolaní uviedol, že okresný súd mal vykonať znalecké dokazovanie, a to aj vzhľadom na protichodné vyjadrenia rodičov maloletých detí o schopnosti, možnostiach a predpokladoch výchovy maloletých detí a najmä vzhľadom na to, že trvá na správnosti rozsudku, čo do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Tu videl zaujatosť súdu v plnej miere v neprospech otca a neriešenie a posudzovanie vecí komplexne (okresný súd neprihliadal na ním podané sťažnosti aj vo veci výkonu rozhodnutia). Vo vzťahu k tejto odvolacej argumentácii otca odvolací súd uvádza, že znalecký posudok je len jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý má rovnakú dôkaznú silu ako ostatné dôkazy, nie je možné ho prioritizovať. Ak okresný súd mal za to, že z vykonaného dokazovania mal vytvorené pevné základy pre svoje rozhodnutie, tak odvolací súd považoval tento záver okresného súdu za vecne správny a dostatočný i pre rozhodnutie vo vyvolanom odvolacom konaní, v dôsledku ktorých záverov napadnutý rozsudok vo výroku I. potvrdil a v časti výroku V. ako vecne správny cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP. Vzhľadom na posudzované skutkové okolnosti uvádzané i v predchádzajúcom odseku tohto rozhodnutia mal odvolací súd za to, že takéto rozhodnutie je v najlepšom záujem maloletých detí a nie je v rozpore s podaním otca označeným ako – Odvolanie – doplnenie, v ktorom otec predostrel žiadosť pre prípad, ak odvolací dospeje k správnosti výroku I. o zverení maloletých detí (rub č.l. 281 spisu). Odvolací súd v postupe zákonného sudcu nevzhladol ani prvky zaujatosti v neprospech otca maloletých detí. Podľa § 49 ods. 3 CSP, dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti. Právom každého je domáhať sa svojho práva na nestrannom súde, ktorého pojmovou zložkou je nestrannosť sudcu. Pod pojmom nestranný sudca možno rozumieť osobu, ktorá je nezávislá na prejednávanej veci, stranách sporu a ich právnych zástupcoch v tom zmysle, že je voči nim neutrálna, žiadna z nich nemá žiadnu výhodu, ani nevýhodu, prednosť, či nedostatok. Je potrebné rozlišovať subjektívne hľadisko nestrannosti, t.j. osobné presvedčenie a správanie konkrétneho sudcu v danej veci a objektívne hľadisko nestrannosti, t.j. či sudca poskytuje dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek oprávnenej pochybnosti o jeho nestrannosti (sp.zn. III. ÚS 16/2000). Toto právo bolo u otca jednoznačne dodržané. Subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti namietané otcom sa preto podľa krajského súdu musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne javí žalobcovi, ale to, či reálne existujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca disponuje určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci. Sudca tak môže byť vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranné (uznesenie NS SR sp. zn. 7Nc 35/2012), k čomu v prejednávanej veci podľa odvolacieho súdu rozhodne nedošlo, keďže žiadne dôvody spochybňujúce nestrannosť sudcu preukázané neboli.

25. Neuniklo pozornosti, že otec v doplnení odvolania uviedol, že „Výživné uložené mu napádaným rozsudkom vo výške spolu 475 Eur je potom neprimerane vysoké vzhľadom na jeho skutočné životné okolnosti a dosahovaný príjem a tiež vzhľadom na odôvodnené potreby maloletých detí potom súdom priznané výživné nie je preskúmateľné, nakoľko okresný súd tieto nevyhnutné náklady a ich výšku vôbec neuvádza. Čo sa týka výroku o povolení splácania zameškaného výživného od 12.09. do rozhodnutia

súdu, suma zameškaného výživného nie je vypočítaná podľa môjho názoru správne a z odôvodnenia rozsudku ani nevyplýva, ako súd k danej sume dospel.“ Žiadal senát odvolacieho súdu, aby v prípade ak dospeje k záveru o správnosti rozhodnutia súdu vo výroku I. o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, zrušil výrok II. a III. rozsudku a rozhodol o primeranom výživnom a prikázal súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

26. Vo vyvolanom odvolacom konaní otec opakovane uvádzal, že okresný súd nevyriešil od 9. mesiaca roku 2024 výkon rozhodnutia. V tejto rovine odvolací súd uvádza, že sice túto argumentáciu otca citlivo vníma, avšak z pozície odvolacieho súdu sú kompetencie odvolacieho súdu limitované rámcom tohto odvolacieho konania a nemôže zasahovať do iných súdnych konaní.

27. Otec vo vyvolanom odvolacom konaní namietal, že „Zo zaslanej zápisnice z pojednávania 17.12.2024 nie sú v zápise uvedení:

* 3 ľudia (asi súdny koncipienti),

* chýba záznam po rozhodnutí ako sa rozhodol sudca, ohľadne financií

* chýba záznam z čoho súd čerpal a stanovil výšku prídavku na deti,...“ Pre komplexnosť posúdenia tohto odvolacieho dôvodu odvolací súd uvádza, že podľa zistení odvolacieho súdu zápisnica, tak ako uviedol odvolateľ, mu bola zápisnica zaslaná. Pre odstránenie prípadných pochybností, odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že strana, ktorá oproti údajom uvedeným v zápisnici tvrdí opak, je povinná toto svoje tvrdenie preukázať, podať námietky, pričom dôkazné bremeno spočíva na nej. K úplnosti krajský súd dodáva, že pokiaľ by aj boli námietky proti úplnosti alebo zneniu Zápisnice o pojednávaní opodstatnené, bez ďalšieho by nesprávnosť v zápisnici sama osebe nebola spôsobilá založiť vadu konania, pretože v takomto prípade by mohlo ísť (nanajvýš) o nedostatky, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou konania, ktorá by mohla viesť k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci, čo však ani v danom prípade nebolo odvolateľom preukázané (primerane uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo 252/2014 zo dňa 10. decembra 2014).

28. Otec tiež namietal: „Tu vnímam, že Okresný súd vo Zvolene je zaujatý a domnievam sa, za totálne zlyhanie vo vyšetrovaní. Procesné chyby v konaní súdu a mnou podaných trestných oznámení o porušovaní súdom stanovenej a rodičovský udobrenej dohody o striedavej starostlivosti o maloleté deti. Nekonanie súdu min. 60 dní? Toto sme, kde zažili?“ Pokiaľ odvolateľ tvrdil zaujatosť okresného súdu, ktorú vyvodil zo zvoleného spôsobu a rozsahu vyšetrovania okresným súdom, tak odvolací súd opätovne poukazuje na to, že podľa § 49 ods. 3 CSP, dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

29. Pokiaľ otec v odvolaní tvrdil, že „Mám za to, že súd mal a mohol relevantne preveriť skutočnosti, zistiť môj zdravotný stav a dospel by k záveru, že som bol dlhodobo práceneschopný, mal som úraz mimo zamestnania“, tak odvolací súd konštatuje, že v tomto smere zostali jeho tvrdenia len v rovine tvrdení bez ich preukázania, prípadne označenia dôkazov na ich preukázanie. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu a k presvedčivosti tejto argumentácie otca rozhodne nepridá ani jeho tvrdenie v inej časti odvolania otca, keď uviedol, že „V čase návštevy pracovníčok z úradu práce som im tiež povedal, že mám úraz ramena a na PN som nemohol ísť kvôli menším prácam, ktorými som si privyrábal.“

30. Pokiaľ otec argumentoval tým, že okresný súd mal ponechať spoločnú striedavú starostlivosť, tak odvolací súd nebol rovnakého názoru, pričom poukazuje na tomto mieste na vyššie prijaté závery odvolacím súdom.

31. V ďalšom však už odvolací súd nepovažoval napadnuté rozhodnutie okresného súdu za správne. Odvolací súd mal za to, že okresný súd pochybil, keď neupravil rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom ich zverením do výlučnej osobnej starostlivosti matky bez toho, aby upravil bežný styk otca s maloletými, čím vyhovel matke, ktorá navrhla styk neupravovať.

32. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) a § 28 ods. 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

33. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

34. Podľa § 25 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

35. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

36. Rodičovské práva majú v zmysle Zákona o rodine obaja rodičia v zásade v rovnakom rozsahu, ich obsahom je predovšetkým právo vychovávať svoje maloleté dieťa, čo sa realizuje najmä formou osobnej starostlivosti. Rodič, ktorý nemá dieťa vo svojej osobnej starostlivosti, síce môže toto právo realizovať čiastočne aj prostredníctvom, napr. písomného, elektronického či telefonického styku, avšak predovšetkým osobný styk takéhoto rodiča s dieťaťom je nesmierne dôležitý a všeobecne platí, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je práve čo najširší styk s druhým rodičom. Keďže v predmetnej veci výsledky vykonaného dokazovania preukázali, že v najlepšom záujme maloletých bude síce ich zverenie do starostlivosti matky, avšak obaja rodičia sú výchovne spôsobilí, potom za uvedenej situácie súd prvej inštancie pochybil, pokiaľ ponechal bežný styk otca s maloletými neupravený. Rozhodnutie v tejto časti zostalo neodôvodnené, čo nemôže obstáť a uvedené rozhodnutie podľa odvolacieho súdu nerešpektuje jednak zákonnú úpravu obsiahnutú v § 25 Zákona o rodine a zároveň ani všeobecne platný princíp najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pretože smeruje k odcudzeniu detí s otcom. Zverenie detí súdom do výlučnej osobnej starostlivosti matky bez úpravy styku otca s maloletými a ponechanie stretávania na rozhodnutí detí, znamená odopretie prístupu k súdu nielen otcovi, ale aj deťom samotným. Maloleté deti ešte pre svoj vek zatiaľ nie sú dostatočne schopné posúdiť význam takéhoto rozhodnutia, a ani od nich nemožno žiadať, aby prebrali bremeno zodpovednosti za budovanie ich vzťahu s odlúčeným rodičom.

37. Odvolací súd pripomína, že § 24 ods. 4 Zákona o rodine ukladá súdom pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov i právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Právo maloletého dieťaťa na styk s oboma rodičmi vyplýva priamo zo zákona, medzinárodných dohovorov (napr. Dohovor o právach dieťaťa), ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj z judikatúry ESLP. V zmysle ustanovení Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností s tým, že ak sa nedohodnú, súd ich môže upraviť aj bez návrhu. To znamená, že ak sa rodičia nedohodnú (a dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa nestane súčasťou rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností), v takom prípade súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí. Jediná výnimka z tohto platí vtedy, ak obaja rodičia výslovne žiadajú styk neupraviť. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu však nevyplýva, že by išlo o takýto prípad. Žiadna rodičovská dohoda o úprave styku nebola uzavretá a z obsahu spisu nevyplýva ani to, že by rodičia zhodne požiadali súd, aby ponechal styk otca s maloletými neupravený. Matka síce navrhla styk otca s maloletými neupraviť, ale zo zisteného skutkového stavu je dôvodné usudzovať, že otec, ktorý sa aktívne bráni zúženiu jeho podielu na striedavej osobnej starostlivosti, sa k neupraveniu výslovne nevyjadril. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v otázke neupravenia styku otca s maloletými pochybil, keď nerešpektoval ustanovenia Zákona o rodine smerujúce k realizovaniu práv maloletých na zachovanie ich vzťahu k otcovi a na udržiavanie bežného osobného styku s obidvomi rodičmi. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia súd nevykonal náležité dokazovanie k otázke vhodného modelu stretávania maloletých s otcom tak, aby boli jednak zohľadnené potreby maloletých, ako aj práva odlúčeného rodiča podieľať sa na výchove svojich detí pri súčasnom rešpektovaní práva zúčastnených na zachovaní čo najširšieho kontaktu. V tejto časti bolo preto odvolanie otca posúdené ako dôvodné.

38. Za dôvodné považoval odvolací súd aj odvolanie otca proti výroku o výživnom. Podstatou odvolacích námietok boli jednak nedostatky v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie a v právnom posúdení veci, a zároveň nedostatočné odôvodnenie rozsudku, keďže súd sa nezaoberal s podstatnými skutočnosťami,

ktoré vyšli v konaní najavo, ani s podstatnými argumentami rodičov a rozhodnutie o výške výživného nie je podložené žiadnymi konkrétnymi úvahami súdu, takže vykazuje znaky nepreskúmateľnosti.

39. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

40. Z judikatúry ESLP vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). I podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

41. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci teda nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia, zároveň odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní.

42. Odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu ČSR spis. zn. 1Cz 27/1968 zo dňa 30.09.1968 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969). Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Rodič totiž nemusí mať žiadny preukázateľný príjem, disponuje však značnými majetkovými podstatami. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného rodiča, aby ich speňažením z výťažku alebo inak zabezpečil výživné (inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov rodiča). Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných huteľných vecí (motorové vozidlá, luxusné športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného rodiča, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa),

na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá.

43. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine). Toto pravidlo však nemožno vykladať absolútne, teda tak, že výživné by malo mať prednosť pred akýmkoľvek výdavkami rodiča, čo je vyjadrené v druhej vete § 62 ods. 5 veta druhá Zákona o rodine, v zmysle ktorého pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných potrieb, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni dieťaťa. Preto, napr. výdavky rodiča spojené so zabezpečením primeranej úrovne jeho bývania (splátky hypotekárneho úveru) nie sú výdavkami, ktoré by nebolo potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov rodiča. Všeobecne teda platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z tohto dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti.

44. Na strane druhej rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti.

45. Procesné zásady určujú, že pre rozhodovanie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). Súd teda nemôže prihliadať na skutočnosti, ktoré možno očakávať alebo ktoré nastanú po vyhlásení rozhodnutia. Zákonným pravidlom pri rozhodovaní o výživnom je, že ide o plnenie v opakujúcich sa dávkach uhrádzaných neskôr za skutkových podmienok, ktoré sa v čase rozhodovania nedali predvídať. Vychádza sa z teoretického predpokladu, že sa podstatne nezmenia. V dôsledku rôznych okolností sa však reálne podmienky postupom času spravidla odlišujú od skutkových podmienok, z ktorých rozhodnutie súdu vychádzalo. Preto nie je žiaduca nezmeniteľnosť súdneho rozhodnutia vychádzajúceho z už neexistujúcich predpokladov. Jednorazová úhrada výživného sa neujala z dôvodu spotrebného charakteru vyživovacej povinnosti, neopomenuteľné je hľadisko hospodárnosti konania, keďže nie je možné, aby o každej splátke výživného rozhodoval súd osobitne. Vzhľadom na takúto konštrukciu Zákona o rodine v § 78 (rovnako procesný predpis - § 121 CMP) ustanovuje osobitný mechanizmus nápravy (ktorý nemožno využiť pri iných právoplatných rozhodnutiach) pre prípady, keď sa skutkový stav odchyľil od podmienok daných pri rozhodnutí, ako výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Rozsudky o výživnom sú prípadmi *clausula rebus sic stantibus* (výhrada, že sa nezmenia podmienky, na základe ktorých súd určil rozsah plnenia) a prostredníctvom tejto úpravy sa umožňuje prelomenie prekážky *res iudicata* na základe preukázanej zmeny pomerovo odôvodnenej už uvedenými skutočnosťami. Zmenu pomerov možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu, ktorá môže byť na strane oprávneného, ako aj povinného, nie zmeny krátkodobého charakteru. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie podstatne výhodnejšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.). Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj vo vzťahu k dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu.

46. Z hľadiska skutkových podkladov pre rozhodnutie je procesný súd v konaní o výžive maloletých podľa § 111 ods. 1 písm. c) CMP povinný zisťovať skutočný stav veci (§ 35 CMP) a vykonať aj iné dôkazy, ako navrhol účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 37 CMP). Procesný súd tak nie je limitovaný dôkaznými návrhmi účastníkov, ako je tomu zásadne v sporovom konaní podľa § 185 CSP.

47. Po preskúmaní odvolaní napadnutého rozhodnutia v časti výživného dospel odvolací súd k záveru, že prvoinštančný súd sa vyššie uvedenými kritériami neriadil, keď jednak nedôsledne

vykonával dokazovanie na zistenie možností, schopností a majetkových pomerov rodičov a ich životnej úrovne, ako aj odôvodnených potrieb maloletých a predovšetkým súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Závery súdu nie sú vysvetlené, pričom sa nevysporiadal so zásadnými skutočnosťami majúcimi podstatný význam pre určenie výšky vyživovacej povinnosti, v dôsledku čoho je rozhodnutie nepreskúmateľné. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd síce zisťoval príjmy a výdavky rodičov, však to už neplatí pre odôvodnené potreby maloletých, ktorých vyhodnotenie zistených skutočností absentuje. Zdôvodnenie výšky určeného výživného okresným súdom, vo vzťahu k nákladom maloletých detí absentuje, keďže uvedenie v ods. 1. napadnutého rozsudku len prevzal skutočnosti uvádzané v návrhu matky, v ods. 2. napadnutého rozsudku sú uvedené náklady otca, jeho príjem v podaní zo dňa 25.09.2024, nemôže pre jeho veľmi všeobecný charakter obstať, keďže chýbajú akékoľvek úvahy súdu, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Skutočnosti uvádzané v ods. 11. napadnutého rozhodnutia, že vychádzal okresný súd z potenciality príjmu otca, že deti zveril do osobnej starostlivosti matky, že matka má vyššiu životnú úroveň ako otec, tak nedáva žiadnu odpoveď na otázky, z akých dôvodov okresný súd považoval za primerané v tomto prípade výživné práve v sume, a „to na maloletú A. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 175 Eur, na maloletú B. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 160 Eur a na maloletého C. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 140 Eur vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky od 11.09.2024. Súdy vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia musia dbať na jeho celkovú presvedčivosť, tak aby jeho závery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé, ktorá požiadavka v danom prípade naplnená nebola a odvolací súd považoval takéto závery prvoinštančného súdu za nepreskúmateľné a upierajúce účastníkom právo dozvedieť sa, z akých dôvodov rozhodol súd práve zvoleným spôsobom. Týmto zároveň bolo znemožnené účastníkom konania uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces a súčasne, nakoľko napadnuté rozhodnutie neobsahuje potrebné úvahy súdu, ktoré by zrozumiteľným a jasným spôsobom predostreli dôvody vysvetľujúce spôsob rozhodnutia zvoleného prvoinštančným súdom, nie je možné ani v odvolacom konaní preskúmať správnosť jeho dôvodov.

48. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku, ktorým boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky, z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 2 CSP potvrdil a vo zvyšnej časti, teda určenia bežného i zročného výživného a neupravenia styku otca s maloletými, ako aj v ostatných závislých výrokoch rozhodnutie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

49. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

50. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

51. Odvolací súd k svojmu rozhodnutiu, ktorým zrušil rozhodnutie okresného súdu, považuje za podstatné uviesť pre úplnosť, že rozsah - miera, časová a procesná náročnosť dokazovania, ktoré je potrebné vykonať okresným súdom, s poukazom na vyššie uvedené závery krajského súdu, pre rozhodnutie vo veci výrazne presahuje rámec účelu odvolacieho konania. Uvedený postup odvolacieho súdu preto nebol v rozpore ani s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 161/2023 zo dňa 12. októbra 2023.

52. Po vrátení veci prvoinštančný súd vec znova prejedná, vykoná potrebné dokazovanie k otázke vhodného modelu stretávania otca s maloletými a preverí všetky okolnosti prípadu z hľadiska možností optimálnej úpravy styku, rovnako vykoná dokazovanie na dôkladné zistenie možností, schopností, majetkových pomerov oboch rodičov a ich životnej úrovne, preskúma tiež odôvodnené potreby maloletých detí, pričom v prípade potreby súd vykoná dokazovanie ex offo, keďže v mimosporových konaniach proces dokazovania ovláda vyšetrovacia zásada. Súd všetky skutkové zistenia nielen skonštatuje, ale aj riadne vyhodnotí a vo veci opätovne rozhodne o výživnom aj o úprave bežného styku otca s maloletými. Nové rozhodnutie súd náležite odôvodní v súlade s § 220 CSP tak, aby spĺňalo kritériá riadneho a preskúmateľného rozhodnutia, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby úvahy súdu k týmto záverom vedúce boli logické a presvedčivé, pričom sa vysporiada s podstatnou argumentáciou a námietkami účastníkov konania. V novom rozhodnutí rozhodne tiež o náhrade trov prvoinštančného i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

53. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.